

Wie of wat is Dé Klimaatkoploper?

Overstroomde akkers, oogsten mislukt door droogte, niemand die de gevolgen van de klimaatverandering van zo dichtbij voelt als onze landbouwers. Geen wonder dat de landbouwsector tal van maatregelen neemt om zijn aandeel van de klimaatimpact te verminderen én om zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de veranderende omstandigheden. Daarom gaat Boerenbond op zoek naar een gepassioneerde klimaatbewuste landbouw(st)er. Dat is iemand die actief bezig is met het klimaat op zijn of haar bedrijf en daarbij nieuwe of innovatieve technieken integreert in de bedrijfsvoering. Dé Klimaatkoploper zal zijn of haar klimaatideeën uitdragen naar de hele sector, én naar de buitenwereld.

Stem voor jouw favoriet

De winnaar van Dé Klimaatkoploper 2023 gaat aan de haal met 5000 euro en ontvangt daarnaast een Makita-kiepwagen en een batterij van Posetron. Op www.deklimaatkoploper.be kan je kennismaken met de vijf kandidaten. Tot en met 4 december kan je je stem uitbrengen voor jouw favoriet! Jouw stem tellen we bij die van de jury. Tijdens de KBC-Klimaatavond van 5 december kunnen we vervolgens de winnaar aan je voorstellen.

Een initiatief van Boerenbond, KBC en Cera, met de steun van SBB, Makita en Posetron

**BOEREN
BOND**

De 5 genomineerden

In de zoektocht naar Dé Klimaatkoploper gaan Boerenbond, KBC en Cera op zoek naar dé boer of tuinder die de beste, meest innovatieve, creatieve of efficiënte klimaatmaatregelen doorvoert op zijn of haar bedrijf. Wie wint, wordt bepaald door een vakjury én het grote publiek. Stem nu op je favoriet via www.deklimaatkoploper.be. We stellen hier de vijf finalisten voor. Wie verdient volgens jou de eer om de allereerste Klimaatkoploper te worden?

Minder bodemverdichting leidt tot meer koolstofopslag bij Jos en Els.

Jos Depotter

Gemeente: Koksijde (West-Vlaanderen)

Activiteit: akkerbouwbedrijf, beperkte stockage van granen voor derden

Alles voor een goede bodem

Akkerbouwers Jos Depotter en Els Beuselinck uit Koksijde werken dag in dag uit met de zware maar vruchtbare poldergrond uit de streek. Geen eenvoudige grond, maar Jos en Els doen er alles aan om de grond in optimale conditie te brengen en te houden. Daarmee wordt ook de koolstofopslag in de bodem maximaal vergroot. Zo startten ze al in 2007 met niet-kerende grondbewerking. Een ervaring die beviel, waardoor enkele jaren later de ploeg en de rotoeg verkocht konden worden. Het aantal grondbewerkingen blijft tot een minimum beperkt en Jos en Els kiezen voor een systeem van directe zaai. Zo gebeurt het inzaaien van de groenbedekker gelijktijdig met het dorsen van de granen. Het stro wordt verhakseld en blijft achter op het veld om bij te dragen aan de koolstofopbouw. Waar mogelijk wordt gekozen voor mechanische onkruidbestrijding, gebruikmakend van onder andere wiedege, triltand en schoffelmachine. Bodemstructuur staat centraal. De bemesting gebeurt volledig met organische mest, die via sleepslangen op het land wordt gebruikt zonder de bodem te verdichten. Alle veldwerkzaamheden gebeuren via RTK-gps. De tractor beschikt over een bandendrukwisselsysteem. Een derde van de betaalde oppervlakte wordt uitgebaat in beheersovereenkomst met VLM (perceelsranden en faunavoedselgewas).

voor... Dé Klimaatkoploper

Nele Devoghel

Gemeente: Laakdal (Antwerpen)

Activiteit: akkerbouwbedrijf met hoofdzakelijk aardappelen, uien en wortelen

Klimaatbewust op en naast het veld

Nele Devoghel en Stefaan Van Elven uit Laakdal nemen de invloed op het klimaat mee in alle beslissingen die ze nemen op het bedrijf. Het gaat om een akkerbouwbedrijf met hoofdzakelijk aardappelen, uien en wortelen. Op het bedrijf wordt er ook product gewassen en verwerkt. 700 zonnepanelen zorgen voor groene energie, goed voor een vijfde van de stroombehoefte. Om overlapping bij spuitwerken of kunstmest strooien te voorkomen, wordt er zo veel mogelijk met gps op de tractoren gewerkt. Door het aanpassen van de bandenspanning kunnen ze de structuur van de bodem bewaren. Recent werd voor de transit- en bewaarfrigo gekozen voor een HFK-vrije koelinstallatie. Deze HFK-fluorkoolwaterstoffen zijn immers broeikasgassen die bij lekken bijdragen tot de klimaatopwarming. Klimaatverandering brengt ook waterschaarste met zich mee. Samen met twee andere bedrijven wordt er een gemeenschappelijke waterbuffer opgebouwd en gedeeld. Ook in de verpakking van de aardappelen kozen Nele en Stefaan voor een nieuwe consumentenverpakking die bestaat uit 100% recyclebaar materiaal. Met de resultaten van de Klimrek-klimaatscan in de hand kijken ze voortdurend waar het nog beter kan.

Nele en Stefaan delen met twee andere bedrijven een gemeenschappelijke waterbuffer.

Karel D'Hooghe was bij de eersten om zijn klimaatimpact volledig in kaart te brengen.

Karel D'Hooghe

Gemeente: Zele (Oost-Vlaanderen)

Activiteit: melkvee

Vol voor eigen eiwit

Karel D'Hooghe uit het Oost-Vlaamse Zele streeft ernaar om in zijn bedrijfsvoering een evenwicht te vinden tussen economisch efficiënt produceren en aandacht voor omgeving en klimaat. Klimaatbewust produceren kan enkel maar als je je bedrijf langs de meetlat durft te leggen. Dat Karel daar niet bang van is, bewees hij onder andere als pionier in het Klimrek-project, waarbij de klimaatimpact van zijn bedrijf nauwgezet in beeld werd gebracht. Via het HappyCliMi-project ging hij verder mee op zoek naar hoe nevenstromen uit de voedingsindustrie de klimaatuitstoot verder kunnen helpen verminderen. Karels doel is om zo weinig mogelijk eiwit aan te kopen. Het volledige areaal werd daarom omgezet in blijvend grasland met beweiding. Dit had een opmerkelijke stijging in het koolstofgehalte van de percelen als gevolg. De koeien krijgen 3-NOP in hun rantsoen, wat de methaanuitstoot rechtstreeks vermindert. Door in de nieuwe stal te kiezen voor een volle vloer is er minder methaanemissie uit de mestkelder én zal de pocketvergister die eraan komt meer groene energie uit de mest kunnen halen. Verder zet hij in op langleefbaarheid bij de koeien, waardoor er minder jongvee moet aangehouden worden, wat ook de methaanuitstoot reduceert. ▶

Gesloten kringlopen staan centraal bij Kris en Ginny.

Kris Heirbaut

Gemeente: Temse (Oost-Vlaanderen)

Activiteit: melkvee, algenkweek, hoevewinkel en agroforestry

Koolstoflandbouw op circulaire boerderij

Kris en Ginny willen een toekomstbestendig landbouwbedrijf uitbaten met een circulair bedrijfsmodel. *Carbon farming* maakt daar een essentieel onderdeel van uit. Een deel van hun akkerland hebben ze omgezet in een permanente teelt van gras-kla-ver met kruiden. De koeien worden acht uur per dag beweid. De geteelde grassen, klaver en kruiden voorzien de koeien van een rantsoen dat van nature uit voldoende eiwitten, mineralen en vitamines bestaat. De mengteelten hebben geen sproeistoffen en geen kunstmest nodig. Op een ander perceel doen ze aan agroforestry. Over drie rijen verspreid capteren 175 bomen heel wat koolstof. Tussen de rijen staan er voedergewassen. Jaarlijks compenseren ze zo 34 ton CO₂. Ook de CO₂ die vrijkomt bij de motor van de pocketvergister wordt opgevangen en aangewend als grondstof voor de algenproductie. Deze algen vormen een bron van voor de mens eetbare plantaardige eiwitten. De pocketvergister beperkt de methaan- en lachgasuitstoot en levert groene stroom die gebruikt wordt voor de andere bedrijfsactiviteiten. Zo wordt de elektriciteit onder andere gebruikt voor de productie van hoeve-ijs die via de korte keten in de eigen hoevewinkel wordt verkocht.

Mark Nickmans

Gemeente: Halen (Limburg)

Activiteit: perenteelt, bewaren en verpakken

Streven naar de meest groene peren van België

In het Limburgse Halen baat Mark Nickmans een familiaal perenbedrijf uit. Naast de eigen productie worden er bijna ook nog eens dubbel zoveel peren verpakt en bewaard voor derden. Hij past de groene principes niet alleen toe voor het bedrijf maar ook voor de eigen woning. Een kwarteeuw geleden investeerde Mark al in een warmtepomp voor het huis. Daarna kwam er een elektrische auto en de heftrucks werken eveneens op elektriciteit. Zij worden vooral geladen wanneer de zon schijnt. De frigo's op het bedrijf krijgen hun energie voor een deel van de 790 zonnepanelen. De warmte uit de warmterecuperatie op de frigo's gaat naar een buffervat dat dient om het huis te verwarmen. De koelvloeistof van de frigo's werd veranderd van het klimaatschadelijke freon naar ammoniak. Mark veranderde ook alle verlichting naar leds. Om zuinig om te gaan met water kwam er druppelirrigatie op 90% van het areaal, wat een waterbesparing van 30 tot 40% opleverde. Al het regenwater van de daken wordt opgevangen en gebruikt voor reinigingsactiviteiten, bespuitingen of in het sorteren van het fruit. ■

© FOTO'S MARCO NERTENS

Met druppelirrigatie bespaart Mark 30 tot 40% water.

Kom naar de KBC-Klimaatavonden

Op de KBC-Klimaatavonden, in samenwerking met Cera en Boerenbond, stellen we Karel, Mark, Nele, Kris en Jos aan je voor. Zij zijn op hun bedrijf actief bezig met het klimaat. Ze maken daarom kans om Dé Klimaatkoploper 2023 te worden. Met Joris Relaes, administrateur-generaal van het ILVO, brengen we bovendien ook nog een topspreker over de Vlaamse landbouw en het klimaat. Tussendoor zal illusionist Nicolas je betoveren met een paar straffe trucs. Kortom, de KBC-Klimaatavonden, daar moet je zeker bij zijn!

Inschrijven via www.deklimaatkoploper.be

- **donderdag 23 november** om 19.30 uur: Vormingscentrum, Malle (Antwerpen).
- **maandag 27 november** om 19.30 uur: Casino Modern, Genk (Limburg).
- **dinsdag 28 november** om 19.30 uur: KBC Hoofdkantoor, Leuven (Vlaams-Brabant)
- **woensdag 29 november** om 19.30 uur: OC De Kluize, Oosterzele (Oost-Vlaanderen)
- **dinsdag 5 december** om 19.30 uur: Fabriekspand, Roeselare (West-Vlaanderen)